

Ökat skydd mot olyckor med byggnadsställningar genom nya regler

Byggnadsställningar är viktiga arbetsredskap och skyddsanordningar. Men de kan även innebära risker. Regler för hur ställningar ska utformas kan förebygga olyckor. Nu har Arbetsmiljöverket kommit ut med nya föreskrifter som börjar gälla från juli 2014.

– Vi har förtydligat reglerna och anpassat dem efter nya omständigheter i branschen. Det är nödvändigt för att få ner olyckstalen inom en redan skadedrabbad bransch, säger **Åke Norelius**, Arbetsmiljöverkets projektledare för föreskriftsarbetet.

De senaste tio åren har mellan 170 och 200 personer anmält skador årligen vid montering av eller vid arbete med byggnadsställningar.

Tre av fyra olyckor med ställningar sker vid byggen. Det vanligaste är att arbetstagaren faller från byggnadsställningen, mest på grund av bristfälliga fallskydd. Det näst vanligaste är att ställningen eller dess delar rasar, ofta på grund av dålig förankring och utformning. Det är även vanligt att skada sig genom att snubbla eller halka på ställningen.

Ställningar, väderskydd och fallskydd har blivit en allt mer specialiserad bransch, med drygt 200 ställningsentreprenadföretag, cirka 30 tillverkare och cirka 2 000 leverantörer och distributörer av ställningar.

För att skydda arbetstagare och byggnader mot väder och vind har det blivit allt vanligare att använda väderskydd. Byggnadsställningar och väderskydd monteras ihop men är ofta byggda av två separata företag. Stora risker kan uppstå om den ena saknar kunskap om den andras konstruktion. De nya föreskrifterna ställer även särskilda krav på väderskydd, som tidigare inte fanns.

– Föreskrifterna innebär att man måste ta hänsyn till de laster som beror på att de båda konstruktionerna sitter ihop. Det krävs beräkningar för konstruktionerna som om de vore en och samma enhet, säger Åke Norelius.

En annan nyhet är att det inte längre ska gå att hyra ut ställningar som aldrig granskats i en typkontroll.

– Man ska inte längre kunna konkurrera med en sämre arbetsmiljö, säger Åke Norelius.

Några nyheter i reglerna:

- De innefattar ställningar som används som skydd mot fall vid takarbete.
- Utbildningskravet gäller även för dem som uppför väderskydd.
- Arbetsplan av plank ska kopplas ihop och enskilda arbetsplan ska fästas mekaniskt.

Den gamla föreskriften upphör att gälla den 1 juli 2014 och ersätts då av [den nya föreskriften](#). Begränsning vad gäller upplåtelse (§11) och delar av kravet på utbildning för att uppföra väderskydd (§ 47) i de nya föreskrifterna börjar gälla senare, den 1 januari 2016.

Kontaktpersoner på Arbetsmiljöverket:

Åke Norelius, projektledare för föreskriftsarbetet, tel. 010-730 98 87.
Presstaben, tel. 010-730 91 55.